

Kees Ruys schreef biografie van wereldmusicus

'Indië maakte Chris Hinze ... voor mij interessant'

Door Jan-Hendrik Bakker

Chris Hinze is (jazz)musicus, fluitist, wereldreiziger. Hij beschouwt zichzelf als de levende mix van alle stijlen die hij heeft gespeeld. Zijn biografie kwam onlangs uit. Auteur is de Hagenaar Kees Ruys, die eerder ook een biografie schreef van de schrijfster Aya Zikken. Hinze (1938) speelde na zijn opleiding aan het Koninklijk Conservatorium met vele grootheden uit de muziekwereld samen. Hij is met zijn 77 jaar nog steeds een actief muzikant.

U heeft vele boeken geschreven, fictie en non-fictie, maar geen enkel boek gaat over jazz. Wat betekent jazzmuziek voor u?

"Ik ben geen expert. In mijn jeugd heb ik er wel naar geluisterd, al had ik meer met popmuziek. Van Chris Hinze herinner ik me een concert in het Haagse Hot Theater. En ik had zijn elpee 'Live at Montreux'. Mijn vader, die zelf jazzdrummer was, draaide thuis wel jazz, maar dat was vooral ouderwetse swing, waar ik niet veel mee had".

"Het is vooral de Indische achtergrond van Chris die mijn belangstelling wekte. Als die er niet was geweest, zou ik nooit aan zijn biografie begonnen zijn. Tijdens mijn onderzoek voor de biografie van Aya Zikken, waaraan ik toen werkte, kwam ik in Indonesië, dat ook het decor vormt van mijn reisboeken en twee van mijn romans, toevallig op zijn spoor. In het Javaanse plaatsje Pacet, bij de Gedeh-vulkaan, bleek een klein landgoed met een huis te liggen waaraan de naam 'Frits Hinze' was verbonden. Dat was een bekende violist en dirigent in het Nederlands-Indische muziekleven van destijds".

"Toen ben ik gaan zoeken. Hij bleek de vader te zijn van Chris Hinze. Die familiërelatie, met een van oorsprong Pruisische moeder en een Indische vader die zijn gezin tijdens de Japanse bezetting achterliet, is trouwens uiterst complex en heeft duidelijke sporen achtergelaten in Chris' carrière".

Wat trok u vooral aan in het onderwerp?

"In de eerste plaats dus Indië. Ik ontdekte al snel dat Chris Hinze in alle opzichten een reiziger was, iemand die de hele wereld over

Kees Ruys CHRIS HINZE

Een biografie

is geweest. Een extreem rusteloze man met een gebroken geschiedenis, vele woonplaatsen en relaties, talloze conflicten en een grenzeloze muzikale belangstelling. Daarmee werd hij voor mij een intrigerend onderwerp voor een biografie. Chris speelde bij toeval zelf ook al met het idee, omdat hij voor zijn jongste zoon, dat toen net zes jaar was, iets op schrift wilde laten stellen over zijn leven. Zo kwam dat bij elkaar".

Wat zijn de kernwoorden voor u uit het leven van Hinze?

"Reizen", en dat in de breedst mogelijke zin. Chris blijft op zoek naar nieuwe plekken en muzieksoorten die hem tot composities

Chris is iemand die zijn privéleven wil afschermen, en dat gaat wat moeilijk in een biografie

inspireren. 'Creativiteit'. Als componist vindt hij voortdurend nieuwe combinaties uit tussen ogenschijnlijk onverenigbare vormen van muziek. Zijn manier van denken is al net

zo watervlug. 'Zakenman': dat is hij ook. Naast zijn spirituele kant is hij een ondernemer met een groot talent om zijn ambities te verwezenlijken, zonder afhankelijk te zijn van subsidies. 'Selfmade'. Chris was in Nederland de eerste jazzmuzikant die zijn zaken als een popmuzikant regelde, met eigen roadies en een tourbus en een goed gevoel voor publiciteit. Op de manier waarop hij het in de jaren zeventig aanpakte, deed destijds in Nederland alleen de Golden Earring het".

U heeft heel veel mensen gesproken. Hoe ziet de Nederlandse jazzwereld de artiest Hinze?

"Hij is in Nederland de grondlegger geweest van wat later 'wereldmuziek' is gaan heten. In zijn Chris Hinze Combination - het woord zegt het al - liet hij bijvoorbeeld Afrikaanse zangers met Indiase percussionisten samenspielen. Maar hij heeft ook reggae gemaakt, met Peter Tosh, en rap met Raymzter; en hij liet Junkie XL techno house beats onder zijn muziek zetten. Hij speelde ook barokmuziek. Daarnaast is hij altijd intensief met 'geluid' op zich bezig geweest. Op zijn reizen had altijd een bandrecorder bij zich om natuurgeluiden en zelfs soorten stilte op te nemen. Ook verwerkte hij gezongen mantra's van Tibetaanse monniken, voor velen van ons toch behoorlijk monotoon, in zijn composities".

Is het niet erg lastig een biografie te schrijven over iemand die nog leeft?

"Voor een schrijver die gewend is om zijn eigen gang te gaan, is dat inderdaad behoorlijk lastig. Aya Zikken liet me mijn gang nog gaan, al wilde ze op een gegeven moment het hele project afblazen. Chris zat er bovenop. Hij is een vechter. Hij gaat de confrontatie aan. Je moet met argumenten komen waarom je het zus doet en niet zo. Daarbij is hij iemand die zijn privéleven wil afschermen, en dat gaat wat moeilijk in een biografie. Als auteur was ik natuurlijk ook afhankelijk van zijn kennis, en dus wilde ik graag dat hij alles checkte wat ik schreef. Maar ondanks de botsingen is het toch goed gekomen tussen ons. We zijn nu vrienden".

Kees Ruys: 'Chris Hinze, Een biografie'. Uitgeverij: In de Knipschaer. Het boek is voorzien van een cd en vele foto's. ISBN 978-90-5265-888-6. Prijs: € 34,50.